

26.-27.-28.-29.-30.9.-1.-2.10 DIVADLO NA KAŽDÝ DEŇ 2022 EVERYDAY THEATRE BÁBKARSKÁ BYSTRICA 2022

Iniciatíva BB22

Svet nás neustále stavia do situácií, na ktoré musíme mať predpripravené a metodicky zvládnuté odpovede. Sme svedkyňami, svedkami zvyšovania citlivosti verejnosti voči realite. Na druhej strane však narastá počet ľudí, ktorí pred jej komplikovanosťou zatvárajú oči a utiekajú sa k šarlatánom a manipulátorom. Ruka v ruku s týmto trendom narastá nervozita, neistota a spoločenská skepsa. Miera frustrácie neustále rastie a my, dospelí – rodičia, učiteľky, učители, ale aj političky a politici – musíme mať zrozumiteľné a jasné odpovede na otázky našich detí. A naše deti potrebujú priestor, schopnosti a zručnosti, aby svoje otázky dokázali relevantne vysloviť.

Učiteľky, učители, umelkyne, umelci, vedkyne a vedci deň čo deň čelia výzvam doby. Situácie, v ktorých sa nachádzajú, ich nútia odpovede nielen hľadať, ale aj formulovať argumenty, triediť pretlak informácií a premieňať ich na vedomosti.

Je najvyšší čas spojiť sily a skúsenosti z prvej línie a ponúknuť ich inštitúciám, ktoré sú oprávnené nakladať s verejnými zdrojmi a povinné ich čo najlepšie zhodnocovať. Na prvom mieste sú to príslušné rezortné ministerstvá (školska a kultúry) a kompetentné inštitúcie v ich pôsobnosti. Bez širokej medzirezortnej spolupráce to nepôjde. Bez legislatívnych iniciatív, ktorých čiastkovým, no dôležitým cieľom je plnohodnotné zaradenie vzdelávania umením a zážitkového učenia do kurikulárnej reformy na všetkých stupňoch vzdelávania takisto nie.

Je najvyšší čas **žiadať vytvorenie platformy pre kvalifikovanú, vecnú a konštruktívnu verejnú debatu o zapojení umeleckého obsahu do vzdelávania.** Aby takáto odborná diskusia priniesla výsledky čo najskôr, je dôležité, aby vznikla zo spoločnej iniciatívy oboch rezortných ministerstiev a pracovala pod záštitou zákonodarných a exekutívnych orgánov a inštitúcií. Tak ako sa to už deje v oblasti vedy, výskumu a športu, tak ako sa to už deje pri zvyšovaní finančnej a environmentálnej gramotnosti.

23. ročník medzinárodného festivalu súčasného bábkového divadla BábkarSKá Bystrica 2022 otvoril diskusiu o využití potenciálu divadla a umenia vo vzdelávaní (v učebných osnovách) na základe dobrých príkladov z európskych krajín a upozornil na nevyužitú kapacitu spolupráce kultúrnych a divadelných inštitúcií so školami. Zdôraznil význam umenia, vzdelanosti a kultúrnej gramotnosti pri riešení životných situácií, spoločenských kríz, vojen akéhokoľvek druhu – informačných, konvenčných, hybridných, kultúrnych...

Absenciu takéhoto vzdelávania už cítime v slabej miere záujmu o spoluprácu s divadlami, v médiách a v spoločnosti, kde divadlo vypadlo z centra pozornosti.

26.-27.-28.-29.-30.9.-1.-2.10 DIVADLO NA KAŽDÝ DEŇ EVERYDAY THEATRE BÁBKARSKÁ BYSTRICA 2022

Umenie, divadlo a škola sú základnou súčasťou európskej civilizácie a demokracie. Kultúrna gramotnosť rozhoduje o tom, čomu dávame prednosť. Ak sú pre nás rozhodujúce etické a estetické hodnoty, novátorstvo, tvorivé myslenie v každej oblasti života, je potrebné spojiť vzdelávanie s umením, umeleckou výchovou a profesionálnymi kultúrnymi inštitúciami.

Táto iniciatíva sa otvorene stavia k načrtnutým problémom kultúrnej politiky. Je iniciatívou vo verejnom záujme. Kompetentnosť a kvalifikovanosť zástupkyň a zástupcov, ktoré a ktorí ju budú vo verejnej debata reprezentovať, nám dáva právo vyjadrovať sa k zapojeniu kultúrnych aktivít a umenia do procesu vzdelávania.

Obraciame sa preto k obom rezortným ministrom, k ministerke kultúry, k ministrovi školstva, predsedovi vlády, k parlamentu aj k prezidentke s výzvou na aplikovanie schválených medzinárodných dokumentov, akými sú Frankfurtská deklarácia z roku 2019 a Soulská agenda z roku 2010, do praxe slovenského vzdelávania na všetkých typoch škôl. Žiadame o vytvorenie spoločenskej platformy medzi rezortmi kultúry a školstva, ktorá by zabezpečila aplikáciu princípov Frankfurtskej deklarácie a Soulskej agendy do praxe slovenských škôl a kultúrnych inštitúcií podľa príkladu iných európskych krajín.

Medzinárodné dokumenty vypovedajúce o zapojení živého umenia do vzdelávania nie sú napojené na stranícke a koalíčné politiky, nemajú nič spoločné s etnickými, náboženskými či rodovými stereotypmi. Táto téma je príliš dôležitá na to, aby sme hľadali zámienky ako alibisticky povedať, že sme to skúsili, ale nebolo dosť politickej vôle.

Najbližším cieľom Iniciatívy BB22 je mobilizovať odborníčky a odborníkov vo verejnej správe, občianskom sektore a predovšetkým vo vrcholových inštitúciách zastrešujúcich kultúru, umenie a vzdelávanie a prizvať ich k účinnej spolupráci.

Trvalým a hlavným cieľom iniciatívy umelkyň, umelcov, odborníčok a odborníkov pôsobiacich v subjektoch zaoberajúcich sa tvorivými činnosťami je edukácia, ktorej výsledkom sú kultivovaní, emancipovaní a intelektuálne kompetentní občania hlásiaci sa k princípom humanizmu a demokracie.

Signatárky a signatári iniciatívy:

Bábkové Divadlo na Rázcestí, Banská Bystrica

Akadémia divadelných tvorcov, Bratislava

Bábkové divadlo Žilina

26.-27.-28.-29.-30.9.-1.-2.10 DIVADLO NA KAŽDÝ DEŇ EVERYDAY THEATRE BÁBKARSKÁ BYSTRICA 2022

Bábkové divadlo Košice

Činohra Slovenského národného divadla, Bratislava

Divadlo Jána Palárika v Trnave

Dramacentrum, Edudráma, o.z.

Katedra bábkarskej tvorby Divadelnej fakulty VŠMU v Bratislave

Klub nezávislých divadiel, Bratislava

Nové divadlo, Nitra

Odivo

Post Bellum

Združenie tvorivej dramatiky Slovenska

Iniciatívu podporujú aj fínska FIDEA pod vedením Tintti Karppinen a Divadelný ústav v Bratislave ako štátna príspevková organizácia Ministerstva kultúry SR.

Účastníčky a účastníci konferencie Vzdelávanie divadlom z radov divadelníčok a divadelníkov, pedagogičiek a pedagógov:

Ragnhild Tronstad (Nórsko); Špela Šinigoj (Slovinsko), Jana Nechvátalová, Barbora Pokorná, Zoja Mikotová, Katarína Vinařová (Česko); Silvester Lavrík, Lucia Faltinová, Lenka Džadíková, Mário Drgoňa, Ivica Franeková, Dominika Zaťková, Dagmar Inštitutorisová, Barbora Jurinová, Veronika Kořínková Wilems, Petra Fridrichová, Martin Valach, Ivana Henkeľová, Lucia Demuth, Denisa Šebenová, Lucia Kašiarová, Diana Paulíková, Boris Kováč, Veronika Burgerová, Zuzana Mišáková Moravčíková, Katarína Krokošová, Adriana Cieslaková, Ivan Sogel, Peter Tabaček, Barbora Krajč Zamišková, Marcel Perecár, Anna Badinová, Zuzana Chrenková Srncová, Zuzana Kohútová, Ivica Ozábalová, Dušana Farkašová, Mária Šajgalíková, Erik Šupčík, Marika Kecskéssová, Sandra Polovková(Slovensko).

K iniciatíve sa pripájajú ďalšie inštitúcie a osobnosti. Aktualizácia 31. 10. 2022.

Divadlo PIKI, Bratislavské bábkové divadlo, Divadlo Viola Prešov, Občianske združenie Varianty, Bratislava, Marica Šišková, ZUŠ J. Rosinského Nitra, Zuzana Strnátová, Zuzana Švecová-Kováčová, UMB Banská Bystrica, Michal Paulovský, Dram art štúdio / Biele divadlo, Mgr. Stanislava Koníčková literárno-dramatický odbor, Základná umelecká škola Eugena Suchoňa Pezinok.